

DINSDAG 1 JANUARI

Waarom moet het in de nacht van oud op nieuw toch altijd zo'n herrie zijn! Veel tumult, branden en vernielingen. Helaas ook in gemeenten die vanouds door een christelijk karakter getekend werden. Beschamend. Al jaren zijn we in het parlement bezig om vuurwerk zwaar belast te krijgen, in de hoop dat daarvan een remmende werking uitgaat. Motief: ernstige milieuschade, soms ernstige verwondingen, overlast, dierenleed en ga zo maar door. Maar die belasting op vuurwerk schiet niet op. Andere partijen geven je allemaal gelijk en laten dat soms in stemgedrag merken, maar als puntje bij paaltje komt, laten ze je in de steek. Het is nu eenmaal impopulair om tegen een stuk plat volksvermaak in te gaan. Diepste motief is overigens dat als je rond de jaarwisseling onder de indruk bent van Gods sparende trouw en goedheid, van Zijn lankmoedigheid die jou over die jaargrens plaatst, er totaal geen behoefte is aan zulke uitspattingen. Het is uiteindelijk een heidens gebruik.

De nieuwjaarsdienst maakte veel goed. Een preek van onze predikant, ds. D. Burggraaf, over Spreuken 16:25: 'Er is een weg die iemand recht schijnt', gevolgd door een welmenende toespraak van ouderling G. van Ettekoven. Het was goed zo.

Uit de kerk alle kinderen en kleinkinderen op de koffie. Uiterst gezellig, natuurlijk ook wel druk. Maar fijn dat dit nog kan. Tegen de avond hebben we ons naar Elspeet gespoed om moeder en onze familie (bij wie ze daar inwoont) een gezegend Nieuwjaar te wensen. Moeder is op hoge leeftijd gekomen, maar ze is voor haar leeftijd nog erg vitaal en geestelijk krachtig. Fijne ontmoeting, die enigszins gehaast moest worden afgebroken omdat op enkele magen blijkbaar een te groot beroep was gedaan.

WOENSDAG 2 JANUARI

Ik begeef mij naar de nieuwjaarsreceptie van de Erdee Media Groep te Apeldoorn. Zeg maar de organisatie van het RD, Terdege en enkele activiteiten in de digitale sfeer. Ik mag mij medeoprichter van het RD noemen: ben er al vanaf 1967 bestuurlijk bij betrokken. Dat geeft een emotionele band.

Vandaag wordt door de directeur, ir. B. Visser, officieel bekendgemaakt dat de Erdee Holding met een boekenpoot verrijkt wordt. Uitgeverij De Banier te Utrecht wordt overgenomen. Strategisch moet dat een versterking van het bedrijf worden. Deze stap past ook in de toekomstvisie die is ontwikkeld door directie en bestuur.

En nu maar hopen dat het er ook echt van komt en dat het fonds van uitgaven – lopende uitgaven die worden overgenomen, maar ook nieuwe onder eigen regie en beheer – aanslaat en overtuigt. Dat zal uiteraard tijd kosten. Peter Boer van Terdege gaat deze boekenkar trekken. Met hoofdredacteur Wim Kranendonk in zijn kielzog stevent hij op mij af met het dringende en concrete verzoek om over het jaar 2008 een dagboek te leveren. Ze kunnen op dat ogenblik absoluut geen enthousiasme bij mij hebben bespeurd, maar goed, beleefdheidshalve zeg je dan er eens over na te denken. Zij van hun kant zullen het vuurtje blijven opstoken.

Een receptie is een prima gelegenheid om te 'netwerken'. Ik sprak met ds. D.J. Budding over zijn aanstaande vertrek naar een gemeente te Grand Rapids, waarnaar hij een beroep aannam. Daaraan zijn voor hem en zijn gezin grote gevolgen verbonden, denk alleen maar aan de taalbarrière. Maar het ligt voor hem vast dat de Heere hem daarheen roept en zendt. Hij heeft dan maar te volgen. Prof. A. Baars – we komen van hetzelfde dorp: Sliedrecht – sprak mij aan over een gat in de financiering van de volgend jaar voorgenomen Calvinherdenking. Grootse plannen, maar er hangt natuurlijk een prijskaartje aan. Er moet wel uitzicht zijn op

de financiële haalbaarheid van het geheel. Ik beloof hem ook mijn best te doen en hier en daar mijn licht eens op te steken.

Als ik thuiskom, blijkt dat de nog thuiswonende kinderen door buikgriep geveld zijn. Naweeën van de oliebollen denk ik.

DONDERDAG 3 JANUARI

Vanmorgen spoed ik mij naar het conferentieoord Mennorode, net buiten het mij zo bekende Veluwe dorp Elspeet. Mij valt de eer te beurt de jongere predikanten en theologiestudenten van de Hersteld Hervormde Kerk te mogen toespreken. Zij hebben er een meerdaagse conferentie. Eén dagdeel is ingeruimd voor het thema theocratie. Dit begrip is een oerhervormd kernbegrip, dat in de Nederlandse Hervormde Kerk school maakte. Die principieel leidende gedachte wil men levend houden, aldus ds. P. den Ouden, die als studieleider van het seminarie optreedt. Mij is gevraagd een lezing te verzorgen over wat principieel en historisch beschouwd moet worden als het hart van christelijke politiek. Een weergave van wat daarover door diverse toonaangevende denkers is gezegd. Ik geef mijn toespraak de titel 'Aan de goden overgeleverd'. Ik had er in de voorbereiding mijn best op gedaan. Het trof mij dat juist in deze tijd het Humanistisch Verbond via reclamezendtijd op de radio, bedoeld als reactie op de hernieuwde aandacht voor religie in de samenleving, mensen opwekt om lid te worden van deze organisatie om zo front te maken tegen deze kennelijk voor hen zorgelijke ontwikkeling. 'Anders zijn we straks weer aan de goden overgeleverd.' Daar moet je toch niet aan denken.

De Bijbel gebruikt het woord 'goden' als wordt gewezen op de machthebbers van die tijd. Macht en politiek worden vaak aan elkaar gekoppeld. In de politiek ben je uit op macht. Maar welk normatief kader heeft gezag? De Bijbelse waarden en normen of allerlei menselijke denksystemen of ideologieën? En wat houdt de Bijbelse roeping van de overheid precies in? Hoe zit het met

het vraagstuk van de tolerantie in de traditie van Reformatie en Nadere Reformatie? Vragen te over! Nu de antwoorden. Vanuit enkele Schriftgegevens worden wat lijnen uitgezet en vervolgens in historische context citaten gegeven van onder anderen Willem Teellinck, Groen van Prinsterer, Van Ruler, W. Aalders en H.G. Abma. Er werd door hen front gemaakt tegen de geest van de verlichting, die steeds verder doordrong in denken en doen.

Het verzet in seculiere kring tegen de hernieuwde aandacht voor religie richt zich op de restanten van de christelijke cultuur in onze samenleving en op het feit dat de islam nooit door de trechter van de verlichting is getrokken. De confrontatie van godsdiensten en culturen die in onze dagen plaatsvindt, dwingt tot gezaghebbende antwoorden. Daarbij mag de Bijbelse notie dat de God van de Bijbel er recht op heeft door iedereen – overheid en onderdaan – te worden gevreesd en gediend, niet op de achtergrond geschoven worden, laat staan in het vergeetboek geraken. God regeert! Hij heeft alle dingen in Zijn hand. Deze geloofsrealiteit sluit de menselijke verantwoordelijkheid niet uit, maar in. Een besef van afhankelijkheid, vertrouwen en eerbied zijn houdingen en gesteldheden die eruit voortvloeien. En andere goden zijn geen goden.

Ik heb aanleiding te denken dat de lezing goed overkwam. Er werd in elk geval goed geluisterd en daarna levendig gediscussieerd.

De conferentie werd geopend door ds. P. den Ouden van Wouterswoude met een meditatie over de vermaning tot nederigheid uit 1 Petrus 5. Ootmoed tegenover hoogmoed. Indrukwekkend en leerzaam. Het sprak de ongeveer tachtig aanwezigen aan. Dat kon je merken. De sfeer was goed, hartelijkheid over en weer. De organisatie gaf veel ruimte voor persoonlijke ontmoetingen en gesprekken. Er zal vast hier of daar, in deze of gene pastorie bijvoorbeeld, wel eens gemopperd worden, zo van: Waarom moet dit allemaal? Men is immers verplicht om te komen. Maar

ik kan mij voorstellen dat de ontmoeting en het gezamenlijk (docenten, studenten, beginnende predikanten) over een thema nadenken, de overdenkingen ook rondom het Woord van God en de nachtelijke gesprekken, je verrijkt huiswaarts doen keren. En dat komt de kerkelijke gemeenten weer ten goede. Fijn dat ook mijn eigen predikant, ds. D. Burggraaf, onder de deelnemers is.

Ruim na de lunch kan ik naar huis. We gaan naar Ouddorp voor de verjaardag van mijn zus. Zij is 31 december jarig en nodigt de familie altijd een paar dagen later uit. Maar het gaat ijzelen. We moeten ervan afzien. Zij heeft daar begrip voor. Het alternatief van de nieuwjaarsreceptie van onze Burgemeester en Wethouders dient zich nu aan. In het kielzog van zoonlief, die plaatselijk politiek actief is, ga ik erheen. Ik word hartelijk verwelkomd. De burgemeester, wethouders en raadsleden stellen mijn aanwezigheid tot mijn verbazing zeer op prijs. Velen feliciteren mij met mijn verkiezing tot Politicus van het Jaar, een paar weken geleden. Het is blijkbaar nog nieuws. Ook andere gasten keuren mij een groet waardig. Er zijn oud-leerlingen onder, intussen volwassen geworden en daardoor niet meteen door mij herkend. Leuk is dat!

Aan het eind van de avond heeft onze onvolprezen fractievoorzitter Menno de Bruyne nog een 'verrassing' voor mij in petto. Uit de boezem van de Europese Commissie kwam een uitspraak of opvatting over onze SGP, het zogeheten vrouwenstandpunt natuurlijk. Men zal de partij aanspreken op het niet naleven van bepalingen in het 'VN-Vrouwenverdrag'. En dat niet alleen. Ook de Staat der Nederlanden zal erop worden aangesproken dat men een partij subsidieert die onderscheid maakt tussen mannen en vrouwen bij de participatie in de partij en in de politiek.

Houdt dat nu nooit eens op? Mogen we alstublieft zelf uitmaken hoe we onze zaken binnen en namens de partij regelen? Daartoe hebben we toch de grondwettelijke vrijheid?

VRIJDAG 4 JANUARI

Vanmorgen moet ik mij al vroeg melden in het Diaconessenziekenhuis te Utrecht. Mijn behandelend arts wil een scan van mijn nieren. Het is de zoveelste fase in een uitgebreid medisch onderzoek dat alle vitale functies in kaart brengt. Deze specialist, een internist en zijn collega, een cardioloog, vonden deze grondige aanpak nodig. In de afgelopen tijd heb ik al veel onderzoeken achter de rug, met tot hier toe geen zorgelijke uitslagen. Ook nu is deze scan geheel positief. Ik hoor de uitslag altijd meteen. Wat stemt dat tot verwondering en diepe dankbaarheid. Mijn enige probleem is even hoe ik dat nu eens echt kan zijn! Dankbaarheid bespreken, dat gaat nog wel. Maar het echt zijn op de knieën voor God, is nog iets anders. Toch elke keer weer proberen. De Heere ziet niet alleen aan wat voor ogen is, Hij ziet het hart aan! Enerzijds is dat ontdekkend, anderzijds zeer vertroostend. Wie het vatten kan, die vatte het!

Vanmiddag word ik geïnterviewd voor een portret in NRC Handelsblad. Ze willen het er aanstaande maandag al in hebben. Elke keer weer moeilijk – en dus een hernieuwde kans en uitdaging! – om je diepste drijfveren onder woorden te brengen op een wijze die door iemand die er zelf naar eigen zeggen nagenoeg niets van weet, wordt begrepen. Spannend hoor, maar het gesprek althans, loopt.

Vanavond hebben we de nieuwjaarsbijeenkomst van kerkenraad, kerkvoogdij, notabelen, organisten en koster (met hun ‘wederhelften’). Dat is in onze kerkelijke gemeente een oude en goede gewoonte. Dominee, zojuist terug van de conferentie, is zijn stem totaal kwijt. De geraadpleegde arts schrijft hem drie dagen rust voor: stem niet gebruiken, anders raakt deze snel geforceerd en beschadigd. Hoe moet dat aanstaande zondag? Een enkel telefoontje geprobeerd om vervanging te regelen. Dat loopt op

niets uit. Ik neem op me zondagmorgen een preek in de gemeente te lezen. De avond verloopt verder gezellig.

ZATERDAG 5 JANUARI

De dag gevuld met wat rommelen op het erf rond ons huis. Altijd is er wel iets te doen. De tuin is weliswaar winterklaar, maar dan toch!

Ik moet een preek opzoeken. Altijd weer een gewichtig werk. In onze gemeente lezen we alleen preken van overleden predikanten. De schuren van het 'overjarige koren' zijn gelukkig goed gevuld. Desondanks, welke is nu die ene preek voor deze dienst? Soms vergt het een hele zoektocht, een andere keer is het gemakkelijk. De Heere zal er Zijn wijze bedoelingen wel mee hebben. Via een preek van ds. B. Smytegelt en daarna een preek van ds. Mac Farlane als aanvankelijke keuze, kom ik uiteindelijk terecht bij een preek van ds. P.J.F. Lamens (in leven onder meer predikant in Elspeet en Kamerik) over de tekst uit 1 Petrus 5:7: 'Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u.' En nu verder maar hopen en bidden dat de Heere er Zijn onverdiende, maar onmisbare zegen aan wil verbinden.

DINSDAG 8 JANUARI

De positieve reacties op het portret in NRC Handelsblad stromen binnen. Reden om de betreffende krant van gisteren zelf ook in huis te halen. Onze drogist Van Rossum, die diverse kranten in losse verkoop heeft, zoekt een exemplaar van gisteren op.

In de loop van de ochtend moet ik mij vervoegen in het ziekenhuis voor een zoveelste onderzoek. De internist die mij onder handen heeft, vindt het verstandig diverse lichaamsfuncties na te laten kijken. Vandaag gaat het om een zogeheten arm-enkel-index. Ik krijg meteen de uitslag: positief. Opnieuw grote reden tot dankbaarheid. Gezondheid ga je pas waarderen als er aanleiding is om te vrezen dat je deze mist, of als je die echt mist! Dan voor de zoveelste maal te horen dat er geen reden is tot ongerustheid,